

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobkyně: **J. G.**
bytem T. 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.6.2019, č.j. JMK 92217/2019, sp. zn. S-JMK 72731/2019 OŠ,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 24.6.2019, č.j. JMK 92217/2019, sp. zn. S-JMK 72731/2019 OŠ, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.6.2019, č.j. JMK 92217/2019, sp. zn. S-JMK 72731/2019 OŠ, kterým žalovaný rozhodl podle § 82 odst. 1 písm. b) zákona č.

561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen „školský zákon“), o žádosti žalobkyně o přezkoumání výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura konané dne 10.4.2019 na Gymnáziu Moravský Krumlov tak, že se výsledek této dílčí zkoušky s hodnocením 0 bodů potvrzuje.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí neobsahuje datum rozhodnutí, nýbrž pouze datum vyhotovení. Pokud je datum vyhotovení shodné s datem rozhodnutí, pak to znamená, že žalovaný nedodržel zákonnou lhůtu pro vydání rozhodnutí.
3. Žalobkyně dále namítá, že nebyla dodržena nezávislost a nestrannost posudku oponentního hodnotitele pověřeného Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále jen „Centrum“). Není možné, aby oponentní hodnotitel používal identické komentáře jako hodnotitel původní; v daném případě je tedy zjevné, že se jedná o totožného hodnotitele, případně že oponentní hodnotitel původní hodnocení opsal a tedy měl původní hodnocení k dispozici. Z oponentního hodnocení plyne, že oponentní hodnotitel měl k dispozici žádost žalobkyně o přezkoumání výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky; je tedy možné, že tento hodnotitel znal identitu žalobkyně, což odporuje nezávislosti a nestrannosti hodnocení.
4. Žalobkyně také namítá, že informaci o tom, že její žádosti žalovaný nevyhověl, získala e-mailem dne 21.6.2019 od třídní učitelky, přičemž napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno až 6 dní poté. Škola nemá mít ze zákona přístup k této informaci. I tato skutečnost zpochybňuje nestrannost napadeného rozhodnutí.
5. Podle žalobkyně jsou výroky obou hodnotitelů neodborné a svědčí o nepochopení textu slohové práce žalobkyně. Žalobkyně dodržela téma i vyprávěcí postup; základem vypravování je jedinečnost a originalita, proto nelze souhlasit s oponentním hodnocením, že podstatou vypravování je převyprávět příběh a že vyprávění má děj, neboť jinak by byly všechny práce identické. Hororový prvek v příběhu je jasně dán a nespočívá v tom, co uvádí oponentní hodnotitel. Nezávislost a nestrannost nedodržel původní hodnotitel, oponentní hodnotitel ani žalovaný.
6. Svoji argumentaci žalobkyně rozvedla v podané replice a navrhla, aby zdejší soud napadené rozhodnutí, a také původní i oponentní hodnocení dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura, provedené hodnotiteli pověřenými Centrem, zrušil a věc vrátil k opětovnému posouzení. Na svém procesním stanovisku žalobkyně setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

7. Žalovaný nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrvává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí. Zároveň uznává, že bylo pochybením, pokud bylo ředitelce Gymnázia Moravský Krumlov sděleno, že písemné přehodnocení práce žalobkyně nepřineslo změnu v její prospěch. Ředitelku gymnázia k položení této otázky vedl její zájem na tom, aby žalobkyně případně nezmeškala termín pro podání přihlášky pro podzimní termín maturitních zkoušek.

8. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před zdejším soudem. Žalovaný navrhl, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
10. Zdejší soud o žalobě rozhodoval přednostně v souladu s § 56 odst. 1 s.ř.s.; byť žalobkyně ani žalovaný přednostní rozhodnutí ve věci nepožadovali, dospěl zdejší soud k závěru, že pokud je napadené rozhodnutí vyústěním přezkoumání výsledku maturitní zkoušky, jejíž výsledek má podstatný dopad do dalšího studijního či profesního života žalobkyně, jedná se o dostatečně závažný důvod pro přednostní rozhodnutí ve věci, tedy mimo pořadí věci napadených zdejšímu soudu (resp. soudnímu oddělení č. 62).
11. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumával v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
12. Z § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona mimo jiné plyne, že každý, kdo konal maturitní zkoušku, kromě dílčí zkoušky společné části konané formou didaktického testu, anebo byl z konání těchto zkoušek vyloučen, může písemně požádat krajský úřad o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky nebo rozhodnutí o vyloučení. Krajský úřad rozhodne o žádosti ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení, a to tak, že výsledek zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování zkoušky, pokud zjistí, že při této zkoušce byly porušeny právní předpisy nebo se vyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky; v opačném případě výsledek zkoušky potvrdí.
13. Z obsahu správního spisu plyne, že podle původního hodnocení maturitní slohové práce žalobkyně byla tato práce hodnocena v kritériu 1A 1 bodem, a v částech 1B, 2A, 2B, 3A, 3B 0 body, celkově byla práce hodnocena 0 body. K tomuto bodovému ohodnocení byl připojen komentář hodnotitele, podle něhož „1A Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně. 1B Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace. Nejedná se o vypravování, text neobsahuje ani minimální zápletku. Dominantním slohovým postupem není postup vyprávěcí, ale úvahový a popisný. Text jako celek spíše připomíná líčení s úvahovými prvky. Písemná práce nesplňuje požadavky kladené na maturitní práci.“.
14. Z oponentního posudku, který byl vypracován pro účely řízení u žalovaného dle § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona v součinnosti s Centrem, plyne, že „Písemná práce byla ohodnocena v souladu s platnými kritérii hodnocení Centra. Písemná práce byla přehodnocena nezávislým hodnotitelem. Na základě nezávislého posouzení nebyly shledány důvody pro změnu hodnocení ani komentáře k hodnocení. Žák je nadále hodnocen výrokem NEUSPĚL. Písemná práce nesplňuje požadavky na maturitní práci.“. Z části oponentního hodnocení „Příloha (odpovědi na upřesňující požadavky)“ poté plyne: „Zdůvodnění hodnocení 1A Text se od zadaného tématu podstatně odklání. Motivy výchozího textu jsou zmíněny pouze okrajově (hrad, pan T. – 1. věta textu; děsuplná noc – 7. řádek od konce), případně žák motivy vůbec nevyužívá (amulet, hostinská...). Hororové prvky rovněž chybějí (pokud za horor nepovažujeme resuscitaci umírajícího pomocí defibrilátoru). Tématem práce je okamžik umírání, kdy duše opouští tělo. 1B Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení

komunikační situace. Dominantním slohovým postupem není postup vyprávěcí, ale postup úvahový a popisný. Text jako celek spíše připomíná líčení s úvahovými prvky. Podstatou vypravování je převyprávění příběhu, vypravování má děj. Jednotlivé fáze děje (úvod, zápleтка, vyvrcholení, rozuzlení) v této práci jednoznačně abscentují. Jestliže vypravěč umírá a jeho duše prochází krajinou, popisuje ji, kochá se jí a na závěr se rozhodne nevrátit do těla, nelze v žádném případě mluvit o příběhu. To, že žák v textu používá přímou řeč, neznamena, že se jedná o vypravování, stejně dobře ji lze použít v líčení („Na světě je krásně,“ křičí duše.). Rovněž argument, že práce obsahuje minulý čas (typický pro vypravování), neobstojí – duše se probudila (minulý čas) a dále prochází světem a pozoruje jej (přítomný čas). Námitka, že práce obsahuje dějová slovesa, je do značné míry lichá (např. prochází, pluje, vnímá, zná, proplouvá, zůstává, sedí, čichají, necítí atd.) Při hodnocení platí tzv. vnitřní podmínka – je-li 1. oblast „Vytvoření textu podle zadaných kritérií“ hodnocena 0 body, text už se dále nehodnotí. Vysvětlení k vnitřní podmínce hodnocení: Závazně se hodnotí 0 body, pokud text nesplňuje tyto charakteristiky: obsah, téma (text nepojednává o zadaném tématu) – tedy nesplňuje 1A; útvar (text prokazatelně nevykazuje charakteristiky daného útvaru, resp. komunikační situace) – tedy nesplňuje kritérium 1B. 0 body se hodnotí vždy, i když nastane pouze jedna z uvedených možností.“.

15. V posuzované věci žalobkyně vznesla v žádosti o přezkum dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura dvě otázky, které se týkaly výsledku této části zkoušky. Žalobkyně jednak namítala, že hodnocení její písemné práce neobsahuje konkrétní důvody s tím, že komentář se pohybuje na úrovni obecných frází bez vytyčení konkrétních nedostatků a chyb; podle žalobkyně mj. není uvedeno, čím a kde se odklání od zadaného tématu, ani v čem je spatřena jeho povrchnost. Dále žalobkyně zpochybnila samotný obsah tohoto hodnocení, a tedy i jeho závěr.
16. Zdejší soud k tomu předesílá, že rozhodování žalovaného ve věci dodržení stanovených podmínek během zkoušky včetně jejího hodnocení je rozhodováním o veřejných subjektivních právech. Jestliže tedy žalobkyně využila možnosti podat žádost o přezkoumání výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky, pak jí vzniklo veřejné subjektivní právo na to, aby se žalovaný (coby orgán státní správy vykonávající v daném případě působnost přezkoumávajícího orgánu podle § 82 odst. 1 školského zákona) zabýval důvody, pro které by podle § 82 odst. 1 školského zákona musel výsledek zkoušky změnit nebo zrušit a nařídil opakování zkoušky; jedná se buď o porušení právních předpisů, nebo o výskyt jiných závažných nedostatků, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky. V tomto rozsahu měla tedy žalobkyně veřejné subjektivní právo na řádný výkon státní správy a v tomto rozsahu musí být uvedený výkon státní správy také přezkoumatelný ve správním soudnictví postupem podle § 65 a násl. s.ř.s. Závěr o tom, že rozhodnutí o žádosti o přezkoumání hodnocení maturitní zkoušky je úkonem, který je způsobilý soudního přezkumu v řízení podle § 65 a násl. s.ř.s., a že v případě závěru o jeho nezákonnosti může být správním soudem zrušen, dovodil také Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 19.8.2014, č.j. 6 As 68/2012-47, č. 3104/2014 Sb. NSS.
17. Zároveň není úlohou správního soudu v případě této dílčí zkoušky (slohové práce) polemizovat s hodnotitelem práce (resp. oponentním hodnotitelem) v jeho hodnocení, tedy sdělovat, jak by soud sám studentčin výkon u této zkoušky hodnotil, případně aby hodnotitele „opravoval“ v jeho hodnocení. Ve vztahu k projednávané věci tedy není zdejší soud od toho, aby určoval, jaké hodnocení měla žalobkyně za svoji slohovou práci získat –

aby tedy sám posuzoval dodržení tématu či příslušného slohového útvaru v rámci slohové práce. Jak plyne ze shora uvedeného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19.8.2014, č.j. 6 As 68/2012-47, č. 3104/2014 Sb. NSS, „...neexistuje žádný zákonný důvod, který by bránil vyhovění žalobě např. v případě, kdy by žalobce důvodně namítal, že v didaktickém testu správně zodpověděl otázku, která mu však nebyla uznána a stěžovatel se ztotožnil s (věcně nesprávným) názorem CERMATu, že odpověď žalobce správná nebyla. Rozšířený senát uznává, že posuzování takových námitek může v určitých případech vést k procesním komplikacím, na rozdíl od předkládajícího senátu však má za to, že takové situace jsou řešitelné v souladu s procesními předpisy (§ 52 s. ř. s., § 125 až 131 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Ostatně není nijak neobvyklé, že správní soudy rozhodují spory, jejichž řešení je závislé na posouzení odborných otázek, které se vymykají znalostem soudu...Rozšířený senát uznává, že jde o specifickou oblast vzdělávání a hodnocení znalostí a dovedností, kde je nutné ponechat určitou míru autonomie participujících subjektů (členové zkušebních komisí, zpracovatelé testů, hodnotitelé) při volbě zkušebních otázek a úloh a při jejich hodnocení. Míra této volnosti přitom souvisí s formou a povahou jednotlivých zkoušek. Soud musí respektovat rozsáhlejší míru volnosti hodnocení tam, kde toho hodnocení závisí do značné míry na neexaktních či kvalitativních hlediscích (např. hodnocení slohových prací), naopak právě u didaktických testů bude míra volnosti při hodnocení výsledků menší. Jakkoliv však je nutné respektovat tento prostor k úvaze, nelze rezignovat na požadavek řádného odůvodnění rozhodnutí o žádosti o přezkoumání výsledku maturitní zkoušky.“

18. Pokud tedy žalobkyně namítá, že výroky hodnocení maturitní slohové práce, jakož i oponentního hodnocení, které si žalovaný podle § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona v rámci součinnosti od Centra vyžádal, svědčí o nepochopení textu slohové práce a že dodržela zadané téma i vyprávěcí postup, tak je zjevné, že žalobkyně napadá hodnocení maturitní slohové práce co do jeho obsahu a odbornosti (protože s ním nesouhlasí), které však zdejšímu soudu nepřísluší přezkoumávat po odborné stránce.
19. Pokud jde o žalobkyní zmiňovanou (ne)odbornost hodnotitelů, tak i tu žalobkyně dává do souvislosti s obsahem hodnocení maturitní slohové práce, přičemž žalobkyně neuvádí nic, z čeho by bylo možné dovodit případné pochybnosti stran odborné způsobilosti původního či oponentního hodnotitele a že by tak oponentní hodnocení nemohlo být způsobilým podkladem pro rozhodování žalovaného. Podle zdejšího soudu dále nelze dovozovat, že pokud byly v oponentním hodnocení obsaženy některé totožné výrazy či věty, tak obě hodnocení zpracovala tatáž osoba. Podle zdejšího soudu se jedná pouze o ničím nepodloženou domněnku žalobkyně. Jak také obdobně uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, Centrum je veřejnou institucí zřízenou na základě zákona k určitému účelu, a pokud veřejně deklarovalo rozdílnost osob původního a oponentního hodnotitele, stěží bez konkrétního a ověřitelného argumentu dovozovat opak. Pokud jde o argument, že oponentní hodnotitel měl k dispozici původní hodnocení slohové práce žalobkyně, tak žalobkyně neuvádí, z čeho dovozuje pravidlo, že by v rámci součinnosti žalovaného s Centrem ve smyslu § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona nemohl být oponentní hodnotitel pověřený Centrem seznámen s námitkami žalobkyně, kterými se při přezkumu výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky žalovaný zabývá. Pakliže měl oponentní hodnotitel původní hodnocení k dispozici a v rámci posouzení slohové práce žalobkyně vyslovil, že původní hodnocení ob stojí, nelze z toho ještě dovozovat, že by hodnocení oponentního hodnotitele nebylo nezávislé a nestranné.

20. Pokud jde o námitku porušení nezávislosti a nestrannosti žalovaného a školy, ve které žalobkyně maturitní zkoušku konala, tak přestože žalovaný pochybil, pokud vyrozuměl školu o výsledku přezkoumání dříve, než samotnou žalobkyni, tak z toho ještě nelze dovozovat porušení „nezávislosti“, resp. ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dovozovat takový poměr k věci, z něhož by byla zřejmá podjatost žalovaného vůči žalobkyni. Pokud žalobkyně poukazuje na to, že škola nemá mít ze zákona přístup k informaci tohoto druhu, tak zdejší soud uvádí, že tato skutečnost nesouvisí s otázkou přezkoumatelnosti či zákonnosti napadeného rozhodnutí, nýbrž s otázkou ochrany osobních údajů žalobkyně; tu má žalobkyně k dispozici jiné právní prostředky ochrany, má-li za to, že žalovaný postupoval při komunikaci se školou protiprávně.
21. Pokud žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí neobsahuje datum vydání, tak na napadeném rozhodnutí je uvedeno datum 24.6.2019 a také informace, že rozhodnutí bylo vypraveno dne 25.6.2019. Jak plyne ze shora citovaného § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona, krajský úřad rozhodne o žádosti ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení. Ze správního spisu plyne, že žádost žalobkyně o přezkum výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura byla na podatelnu žalovaného doručena dne 21.5.2019. Z uvedeného je tedy zjevné, že napadené rozhodnutí bylo vydáno po zákonem stanovené lhůtě, nicméně podle zdejšího soudu tuto skutečnost nelze považovat za podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které by mělo za následek nezákonnost rozhodnutí.
22. Zdejší soud dále zdůrazňuje, že samotný oponentní posudek, který žalovaný získal v rámci součinnosti s Centrem, je toliko podkladem pro rozhodnutí žalovaného v rámci přezkumu výsledku příslušné dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky; podstatné tedy je, jakým způsobem oponentní hodnocení ve vztahu k hodnocení původnímu, v návaznosti na další námitky žalobkyně vznesené v žádosti o přezkum, posoudil žalovaný.
23. Tu z napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný výsledek dílčí zkoušky žalobkyně potvrdil s tím, že podle kritérií hodnocení zkoušek a dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky a kritérií celkového hodnocení maturitní zkoušky, která podle § 22 odst. 1 vyhlášky zveřejnilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 20.3.2019 pod č.j. MSMT-9020/2019-1, jsou jednotlivé části písemné práce hodnoceny podle základních tří, resp. šesti kritérií: 1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií (1A Korespondence: text – zadání – obsah – téma; 1B Požadavky na naplnění komunikační situace – styl/útvár); 2. Funkční využití jazykových prostředků (2A Pravopis a tvarosloví; 2B Volba lexika – adekvátnost, přiměřenost); 3. Kompoziční výstavba textu (3A Formální prostředky textové návaznosti; 3B Výsledná soudržnost a věcná souvislost textu). Každé z uvedených dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0-1-2-3-4-5, přičemž maximální celkové bodové hodnocení písemné práce je 30 bodů a hranice úspěšnosti je 40 %, což odpovídá celkovému bodovému zisku 12 bodů. Současně žalovaný citoval pravidla hodnocení stanovená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, na základě kterých jsou za písemnou práci přidělovány body v rámci jednotlivých kritérií.
24. Podle žalovaného z původního hodnocení plyne, že bodové ohodnocení písemné práce v rámci jednotlivých kritérií odpovídá stanoveným pravidlům hodnocení. Žalovaný dále uvedl, že součinnost Centra spočívající v novém (oponentním) hodnocení písemné práce si vyžádal v zájmu zajištění co nejobjektivnějších podkladů pro své rozhodnutí v rámci přezkoumávání výsledku písemné práce, přičemž důvodem pro vyžádání součinnosti s Centrem bylo také to, že podle školského zákona Centrum zajišťuje odbornou přípravu

hodnotitelů pro výkon jejich funkce; podle žalovaného nikdo jiný v použití pravidel hodnocení školen není a jiný odborný názor tak nutně nemusí být názorem kvalifikovaným. Podle žalovaného z oponentního hodnocení plyne, že písemná práce byla ve svých jednotlivých částech hodnocena správně, a žalovaný tak nezjistil v bodovém hodnocení písemné práce původního hodnotitele pochybení. Podle žalovaného srovnatelnost a objektivita hodnocení písemných prací je zajištěna standardizací zadání a postupů hodnocení, které probíhá na základě centrálního hodnocení dle analytických kritérií stanovených Centrem hodnotiteli, kteří absolvovali speciální školení a certifikaci prokazující osvojení postupů a pravidel pro centrální hodnocení.

25. Z § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona plyne, že krajský úřad výsledek zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování zkoušky, pokud zjistí, že při této zkoušce byly porušeny právní předpisy nebo se vyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky; v opačném případě výsledek zkoušky potvrdí.
26. Podle zdejšího soudu žalovaný nepochybil, pokud si nechal zpracovat od Centra oponentní hodnocení. Přestože z odůvodnění napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný při svém rozhodování vycházel především z tohoto oponentního hodnocení, žalovaný to z hlediska obsahového, respektive odborného hodnocení práce žalobkyně oponentním hodnotitelem, zdůvodňuje odborností a úkolem Centra v rámci hodnocení maturitních zkoušek; v tomto ohledu žalobkyně ani postup žalovaného nezpochybňuje; pouze s oponentním hodnocením co do odbornosti nesouhlasí.
27. Pokud jde však o námitku žalobkyně vznesenou v žádosti o přezkum hodnocení dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky, a sice že hodnocení písemné práce žalobkyně neobsahuje konkrétní důvody, když se pohybuje na úrovni obecných frází bez vytyčení konkrétních nedostatků a chyb, a že mj. není uvedeno, čím a kde se žalobkyně odklání od tématu ani v čem je spatřena jeho povrchnost, tak tu bylo na žalovaném, aby dostatečným způsobem zdůvodnil, proč původní hodnocení slohové práce z tohoto hlediska ob stojí (eventuálně aby dovedil, že neobstojí). Uvedenou námitku přitom nelze vypořádat odkazem na konstatování naplnění kritérií hodnocení a jeho obsahovou správnost oponentním hodnotitelem; k posouzení skutečnosti, zda z původního hodnocení slohové práce jasně a srozumitelně plyne, v jaké otázce a z jakých důvodů byla písemná práce žalobkyně hodnocena konkrétním bodovým ohodnocením, tedy zda je původní hodnocení dostatečně podrobné a konkrétní, měl žalovaný uvést vlastní úvahu a přezkoumatelným způsobem vysvětlit, proč původní hodnocení tyto namítané nedostatky nevykazuje a na základě čeho (nikoli však výlučně oponentního hodnocení) tento závěr žalovaný dovozuje.
28. Pokud tedy žalovaný k námitce žalobkyně stran nedostatečného zdůvodnění původního hodnocení odkázal toliko na hodnocení oponentního hodnotitele, pochybil; podle zdejšího soudu bylo úkolem žalovaného předestřít, z čeho dovozuje, že hodnocení slohové práce žalobkyně, tak jak bylo provedeno, je dostatečně podrobné a konkrétní (eventuálně, aby dovedil opačný závěr). Nejde přitom toliko o otázku, zda v původním hodnocení byla zohledněna příslušná kritéria, nýbrž také o to, zda z předmětného hodnocení dostatečně určitě plyne, proč byla slohová práce v rámci těchto kritérií a příslušné bodové škály hodnocena určitým způsobem, tedy proč žalobkyně v rámci své slohové práce, pohledem jednotlivých kritérií, dosáhla podle hodnotitele určitého počtu bodů, a v důsledku toho v tomto konkrétním případě neuspěla.

29. Tím, že si žalovaný v rámci součinnosti podle § 82 odst. 1 písm. b) školského zákona nechal zpracovat oponentní hodnocení písemné práce Centrem, na němž žalovaný pak své rozhodnutí výlučně založil, přezkum žalovaného nemohl být vyčerpán. Přestože Centrum zajišťuje odbornou přípravu hodnotitelů pro výkon jejich funkce, přičemž nikdo jiný v použití pravidel hodnocení školen není a jiný odborný názor tak nutně nemusí být názorem kvalifikovaným, tak z ničeho neplyne, proč by měl být názor hodnotitele Centra podstatný i pro posouzení otázky určitosti a konkrétnosti původního hodnocení části maturitní zkoušky, tedy otázky, zda lze na základě předmětného hodnocení slohové práce skutečně učinit spolehlivý a dostatečně konkrétní úsudek o důvodech tohoto hodnocení; jinými slovy, že má být hodnocení slohové práce okomentováno tak, jak bylo provedeno v případě žalobkyně. V úvodní části komentáře původního hodnocení slohové práce žalobkyně je uvedeno: „1A Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně. 1B Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace“. Zde se jedná o opis formulace bodového hodnocení v rámci jednotlivých kritérií obsažených v pravidlech hodnocení, které žalovaný citoval na straně 3 až 4 napadeného rozhodnutí; jedná se tedy o předem stanovené označení a obecné zdůvodnění bodového ohodnocení, tu bodového ohodnocení ve výši 1 bodu v rámci kritéria 1A a 0 bodů v rámci kritéria 1B. To, čím žalobkyně uvedené bodové ohodnocení naplnila, konkretizoval původní hodnotitel tak, že „*Nejedná se o vypravování, text neobsahuje ani minimální zápletku. Dominantním slohovým postupem není postup vyprávěcí, ale úvahový a popisný. Text jako celek spíše připomíná líčení s úvahovými prvky.*“. Úkolem žalovaného tedy bylo s ohledem na námitku žalobkyně uvést, proč je taková konkretizace naplnění určitého stupně bodové škály dostačující a z jakých pravidel to dovozuje (eventuálně dovedl a zdůvodnil opačný závěr); žalovaný však tak neučinil, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností.
30. Jak zdejší soud dovedl ve svém rozsudku ze dne 16.8.2012, č.j. 62 A 67/2012-47, jenž se týkal skutkově obdobné věci, přezkum výsledku maturitní zkoušky nemůže být přezkumem samoučelným a formalistickým; totéž plyne z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19.8.2014, č.j. 6 As 68/2012-47, č. 3104/2014 Sb. NSS. Žalovaný tedy měl vysvětlit, proč žalobkyni namítaná nekonkrétnost a nedostatečnost hodnocení její maturitní slohové práce není jiným závažným nedostatkem, který mohl mít vliv na řádný výsledek zkoušky.
31. Zdejší soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že napadené je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Proto je podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. bez jednání zrušil. Podle § 78 odst. 4 zdejší soud vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

IV. Náklady řízení

32. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
33. Žalovaný ve věci nebyl úspěšný, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, a proto jí náleží právo na náhradu nákladů řízení. Z

obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobkyni vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. K zaplacení byla neúspěšnému žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. prosince 2019

David Raus v.r.
předseda senátu